

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LIX. — Izdan in razposlan 1. dne julija 1914.

Vsebina: Št. 138. Cesarski ukaz o pokojninskem zavarovanju nameščencev.

138.

Cesarski ukaz z dne 25. junija 1914. l.

o pokojninskem zavarovanju nameščencev.

Na podstavi § 14 osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Člen I.

Zakon z dne 16. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1907.) o pokojninskem zavarovanju nameščencev v zasebnih službah in nekaterih nameščencev v javnih službah naj se v nastopno navedenih paragrafi glasi tako:

I.

Obseg zavarovalne dolžnosti.

§ 1.

Zavarovanju zavezani in po naslednjih določilih zavarovani so v tuzemstvu zaposleni nameščenci,

1. ki so dovršili 18. leto starosti;
2. ki prejemajo od istega službodajnika prejemke v višini, ki znašajo, vštivši prejemke, ki

jih je prišteti po § 3, računjeno na celo leto, najmanj 600 K, in

3. ki imajo po tem, kakšna je njihova služba, uradniški značaj ali redno opravljajo pretežno duševna službena opravila.

Pretežno duševna službena opravila so zlasti naslednja:

- a) vsako pečanje z vzgojo ali poučevanjem;
- b) izvrševanje svobodnih umetnosti brez ozira na umetnostno vrednost del;
- c) vsako v smeri dovršenih naukov ležeče opravilo absolventov tistih naukov, ki odvežejo po § 20 vojnega zakona od dolžnosti služiti tretje prezentno službeno leto, ter absolventov čez te nauke segajočih višjih nauk;
- d) vodstvo obratov, obratnih oddelkov ali opravilnic (podružnic);
- e) višje nadzorovanje del drugih oseb;
- f) pisarniška in kontorska služba;
- g) višja kupčijska zunanja služba.

Zavarovalne dolžnosti ne osnujejo zlasti:

- a) poselske službe;
- b) neposrednje sodelovanje v proizvodnji blaga po obrtnih (v širjem smislu), rudarskih, kmetijskih in gozdarskih delavcih in učencih (vajencih).

Delovanje prodajalcev in skladiška služba osnujejo zavarovalno dolžnost samo tedaj, kadar spadajo pod eno izmed določil točke 3, odstavek c do e.

§ 1 a.

Da imajo posla v tuzemstvu, ne veljajo zlasti nameščenci tuzemskih obratov za čas, ko imajo posla v inozemski podružnici (obratovališču, opravilnici, zalogi) ter edinole za inozemske odjemalce nastavljeni popotniki.

Za organe višjega nadzorstva veljajo nameščenci vseh poklicev, ki izvršujejo pazniško ali nadzorovalno delovanje, spojeno s skrbjo za tehniško ali gospodarsko ustrezajoče delovanje drugih uslužbencev, in opravljajo le postransko fizična dela, zlasti: delovodje, poslovodje, plezalci, pazniki v rudarskih in fužinskih obratih in njihovi stalni namestniki, polirji, upravitelji skladišč, preskuševalci in prevzemalci blaga in višje gospodarsko, gozdarsko, lovsko in vrtno osebje, kakor dvorni pazniki, gozdni pazniki, revirski lovci in višji vrtnarji.

Zlasti ne veljajo za organe višjega pazništva: nameščenci, ki sami opravljajo fizična dela in le postransko pazijo na druge enakovrstno zaposlene delavce, kakor predelavci, nadalje osebe, ki morajo brez oblasti razpolaganja s tujimi delovnimi močmi v bistvenem oskrbovati samo preštevanje in zabeleževanje ponavljajočih se enakovrstnih delovnih opravil drugih.

Za pisarniško in kontorsko službo velja zlasti: služba dopisovanja, zapisovanje in prepisovanje stenogramov, knjigovodstvo, računska in blagajniška služba ter risarsko delovanje, nadalje vsako opravilo v odvetniških in notarskih pisarnicah.

Ne gledé na nazadnje imenovano opravilo zlasti ne velja za pisarniško in kontorsko službo: pisanje po narekovanju brez uporabljanja steno grafije, golo prepisovanje in razmnoževanje spisov, pisanje naslovov, pavzanje, šablonovanje in patronovanje, vsako razmnoževanje načrtov in risb z mehaniškim ali kemijskim postopkom, nadalje delovanje v blagajnici sedečih blagajnikov v odprtih prodajalnicah, pomožnih pisarjev v zbiralnicah številne loterije, natakharjev, ki pobirajo denar, kuhinjskih šefov in ključaric v gostilniški in krčmarski obrti, potem skladiškim in prodajnim nameščencem zgolj za dopolnitev njihovega delovanja naloženo pisanje zabeležkov in zapiskov.

Za višjo kupčijsko zunanjo službo velja zlasti: pridobivanje naročil, nalogov in ponudb, torej delovanje skupljevalcev, potnikov in agentov, ki so zavezani zavarovalni dolžnosti, ako so nastavljeni s stalno plačo ali z jamčenim najmanjšim prejemkom, ne pa delovanje inkasantov in kolportérjev (raznašalcev). Osebe, ki prestopijo ali so prestopile iz zavarovanju ne zavezane službe v poklic popotnikov ali agentov, ostanejo tudi v bodoče ne zavezane zavarovanju.

§ 2.

Od dolžnosti zavarovanja so izvzeti:

1. tiste osebe, za katere bi dolžnost zavarovanja nastopila prvikrat po dovršitvi 55. leta starosti;

2. osebe, ki na podstavi prejšnjega službovanja že uživajo preskrbo (pokojnino, provizijo in dr.), ki dosega osnovni znesek tistega plačilnega razreda, v katerega bi bilo te uslužbenice uvrstiti po njihovi plači, kadar nastopijo prvo samo zase zavarovanju zavezano opravilo;

3. otroci, nadalje mož (žena) službodajnika in morda v službenem razmerju k juristični osebi stoječi udje njenega načelstva;

4. osebe, kojih delovanje tvori v namestitvi, ki osnuje dolžnost zavarovanja, postransko opravilo poleg drugega stalnega pridobivanja, združenega z višjimi dohodki;

5. nameščenci dvora in države ter njunih zavodov in podjetij;

6. nameščenci dežel, okrajev, občin, za bogočastne, naučne ali dobrodelne namene določenih zavodov zakonito pripoznanih verskih družb, javnih ali s pravico javnosti opremljenih učilišč, javnih zakladov in tistih korporacij, ki so z zakonitim predpisom določene za izpolnjevanje javnih nalog, potem nameščenci javnemu prometu služočih železnic in njihovih pomožnih zavodov, in sicer s pogojem, da imajo imenovani nameščenci normalne, to se pravi s službami, ki jih opravljajo, združene pokojninske pravice ali jih vsaj dosežejo s potekom ustanovljenega poskusnega časa ali začasne namestitve. Toda nameščenci industrijskih, finančnih ali drugih pridobitnih podjetij, ki jih obratujejo dežele, okraji ali občine, ali za katere jamči ena teh korporacij ali država, so samo tedaj izvzeti od dolžnosti zavarovanja, ako se je,

ne gledé na to, ali je izpolnjen gorenji pogoj, njihov službodajnik nasproti nadzornemu oblastvu enkrat za vselej zavezal, ako bi taki nameščenci v poznejšem času brez prejšnje vpokojitve nastopili zavarovanju zavezane službe, potem pristojnemu nosilcu zavarovanja preodkazati znesek v višini tiste premijske reserve, ki bi morala biti za te nameščence položena, ako bi bili ob času svoje nameslitve pri tem službodajniku udje občega pokojninskega zavoda za nameščence;

7. odvetniški in notarski kandidatje ter v bolnicah in sanatorijih uslužbeni zdravniki, nadalje nameščenci civilnih tehnikov (civilni inženirji vseh kategorij in civilni geometri), ki so kakor kandidatje za enega teh poklicev zabeleženi pri inženirski zbornici, končno v stavbni obrti nameščeni absolventi tehniških visokošolskih nauk v najmanjši dobi praktičnega delovanja, ki je predpisana za dosego pravice za samostojno izvrševanje dotične stavbne obrti;

8. nameščenci avstrijsko-ogrske banke;

9. redni slušatelji visokih šol in sorodnih zavodov, nadalje dijaki na srednjih šolah in na srednjim šolam sorodnih in strokovnih učiliščih, ki se določijo z ukazom ministrstva za notranje stvari v porazumu z udeleženi ministri, dokler trajajo njihovi nauki;

10. plesalci in plesalke, artističko osebje varietejev in podjetij cirkusov, nadalje vsi nameščenci tistih gledaliških in orkestrskih podjetij, ki obratujejo svojo obrt brez stalnega obratovališča;

11. nameščenci inozemskega obrata, ki nima v tuzemstvu nikakršne podružnice (obratovališča, opravilnice, zaloge), ter nameščenci, ki bivajo samo začasno v tuzemstvu v spremstvu službodajnika, ki v tuzemstvu nima rednega stanovališča;

12. nameščenci takih trgovinskih podjetij, ki se pečajo edinole z izvažanjem industrijskih izdelkov, izvzemši osebe, ki imajo posla v knjigovodski ali blagajniški službi.

II.

Porazdelitev zavarovanju zvezanih oseb.

§ 3.

Zavarovanju zavezane osebe se po svojih letnih prejemkih uvrščajo v šest plačilnih razredov, in sicer v:

I. Plačilni razred z letnimi prejemki od 600 K do 900 K,

II. plačilni razred z več nego 900 K do 1200 K letnih prejemkov,

III. plačilni razred z več nego 1200 K do 1800 K letnih prejemkov,

IV. plačilni razred z več nego 1800 K do 2400 K letnih prejemkov,

V. plačilni razred z več nego 2400 K do 3000 K letnih prejemkov,

VI. plačilni razred z več nego 3000 K letnih prejemkov.

Ob ovedbi gorenjih plačilnih razredov je privzeti v plačo tudi stanarine, aktivnostne in poslovne doklade ter vse vrste naturalnih prejemkov.

Pri tem je vračuniti naturalno stanovanje z 20 odstotki plače v gotovini, naturalno stanovanje všteti prosto kurjavo in razsvetljavo s 25 odstotki, naturalno stanovanje s prehrano vred s 40 odstotki plače v gotovini. Vrednost drugih naturalnih prejemkov je zaračunati po krajevnih poprečnih cenah.

Stalnim prejemkom je priračuniti dogovorjene izpremenljive prejemke, kakor tantijeme in druge od opravičnega ali delovnega uspeha odvisne prejemke, ako je zanje jamčen najmanjši znesek, s tem zneskom, drugače s poprečnino v zadnjih treh letih istega službenega razmerja doseženih zneskov, najmanj pa z eno petinko stalnih prejemkov.

Nagrade (remuneracije) je prištevati drugačnim prejemkom, ako so bile dogovorjene ali ako se po navadi redno ponavljajo.

Več oseb, ki dajejo porazumno istemu nameščencu dela, če tudi za ločeno plačilo, jamči nerazdelno za zavarovanje tega nameščenca na podlagi njegovega skupnega plačila. Ne gledé na ta primer, je nameščenec, ki je uslužben hkratu pri več službodajnikih za ločeno plačilo, zavezan dolžnosti zavarovanja samo gledé svojega glavnega opravila.

Za glavno opravilo velja najvišje plačana služba. Ako pride za dolžnost zavarovanja v poštev več enako plačanih služb, tedaj se določi glavno opravilo najprej po ožji zvezi tega ali drugega službovanja s prejšnjim pridobivanjem ali z izobrazbo nameščenca, potem po daljši dobi službenega razmerja, končno po drugih sposobnih znakih.

III.

Predmet zavarovanja.

§ 4.

Predmet zavarovanja je pričakovanje (nadeja):

Za zavarovanca:

1. rente za primer nesposobnosti, prislužiti si kaj (renta za onemoglost, §§ 6 do 10), oziroma starostne rente (§ 11).

Za zaostale:

2. rente za vdovo (vdovska renta, §§ 12 do 14),

3. vzgojevalnih prispevkov za otroke (§§ 15 do 17),

4. enkratne odpravnine zaostale vdove, oziroma otrok ali revne matere (§§ 18 in 19).

IV.

Čas čakanja.

§ 5.

Za dosego pravice do dajatev, oznamenjenih v § 4, št. 1, 2 in 3, je razen sicer za to ustanovljenih pogojev treba, da je dovršen čas čakanja.

Ta zahteva odpade, ako nastane pridobitna nesposobnost ali smrt zavarovanca vsled nezgode, ki se je pripetila v izvrševanju službe in je v zvezi s službo.

V.

Izmera zakonitih dajatev, pridobitev in izguba pravice do njih, začetek in konec prejemkov.

Renta za onemoglost.

§ 6.

Pravico do rente za onemoglost ima zavarovanec brez ozira na starost v primeru pridobitne nesposobnosti (onemoglosti).

§ 7.

Nesposoben prislužiti kaj je tisti, ki zaradi kake telesne ali duševne hibe ne more dalje izvrševati poklicnih dolžnosti svoje zadnje zavarovanju zavezane službe.

Za nesposobnega prislužiti kaj velja nadalje zavarovanec, ki je dosegel 65. leto starosti, ako ni v službenem razmerju, zavezanem zavarovanju.

§ 7 a.

Do rente za onemoglost pa nima pravice tisti:

a) čigar zaslužek iz opravila, ustrežajočega njegovim delovnim silam, presega tako znesek 600 K kakor tudi dve tretjini poprečnine vštevnih prejemkov, ki jih je užival v zadnjih 60 prispevnih mescih ali v eventualnem krajšem službenem času,

b) ki je pridobitno nesposobnost povzročil namenoma ali, ko je storil kazenskosodno dognano hudodelstvo. V tem primeru pa lahko nosilec zavarovanja rento za onemoglost docela ali deloma prizna udom rodbine, ki imajo zakonite pravice do prehrane nasproti upravičenemu prejemniku.

Ako delovni zaslužek in renta za onemoglost skupaj presegata poprečnino vštevnih prejemkov zadnjih 60 prispevnih mesecev ali eventualnega krajšega službenega časa, se skrajša renta za onemoglost za znesek, kar ga je več.

§ 8.

Ako nastopi pridobitna nesposobnost po preteku časa čakanja 120 prispevnih mesecev ali prej zaradi nezgode (§ 5, odstavek 2), je renta za onemoglost osnovni znesek, v prvem primeru tudi stopnjevalni znesek.

Višina osnovnega zneska znaša v

I. plačilnem razredu	. . .	180 K na leto
II. " " "	. . .	270 " " "
III. " " "	. . .	360 " " "
IV. " " "	. . .	540 " " "
V. " " "	. . .	720 " " "
VI. " " "	. . .	900 " " "

Letni stopnjevalni znesek se odmerja z eno osminko premij, ki so postale plačne v prispevnem času, ki sledi 120. prispevnemu mesecu.

Ako nastopi pridobitna nesposobnost brez nezgode (§ 5, odstavek 2) po preteku najmanj 60, toda manj nego 120 prispevnih mesecev, znaša renta za onemoglost dve tretjini v drugem odstavku imenovanih osnovnih zneskov.

Osnovni znesek in reducirana renta se odmerjata po plačilnem razredu (§ 3), v katerega je zavarovanca uvrstiti po letni poprečnini tistih vštevnih prejemkov, ki jih je užival v zadnjih 24 prispevnih mescih, preden je potekel čas čakanja 120 prispevnih mesecev, oziroma preden je prej pripala renta za onemoglost. Ako nastane nezgoda (§ 5, odstavek 2), preden poteče 24 pri-

spevnih mescev, je dati v podstavo letno poprečno vštvenih prejemkov v prebitih prispevnih mescih.

Toda osnovni znesek se ne sme odmeriti z manj nego eno četrtno premij, ki so postale plačne do preteka časa čakanja, oziroma do nastanka nezgode (§ 5, odstavek 2), reducirana renta (odstavek 4) pa ne z manj nego eno šestinko premij, ki so postale plačne do njenega pripada.

Po katerih pogojih se šteje za odmero rente službeni čas, prebit v zavarovanju zavezani namestitvi, se določa v § 73, odstavek 7.

Mesečni znesek rente se zaokroži na 10 h tako, da se puščajo zneski do 5 h v nemar, višji zneski pa se računijo za 10 h.

§ 9.

Prejemanje rente za onemoglost se prične s prvim dnevom koledarskega mesca, ki sledi pripadu rente. Ako se v postopku za proglasitev onemoglosti (§ 74, odstavek 2) ne poizve čas izgube pridobitne sposobnosti, velja dan zglasitve za dan izgube.

Ako ima zavarovanec na podstavi svoje zavarovalne dolžnosti pri bolniški blagajnici, urejeni po zakonu o bolniškem zavarovanju, ali pri registrovani pomožni blagajnici ali pri bratovski skladnici pravico do boleznine, ali kakor kdo, ki ga je politično oblastvo po § 4 zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33) oprostilo zavarovalne dolžnosti, pravico do nadaljnega plačevanja plače nasproti službodajniku, se prične prejemanje rente za onemoglost 20 tednov po začetku pravice do bolniške podpore.

§ 10.

Prejemanje rente za onemoglost neha:

1. s smrtjo upravičenega prejemnika;
2. ko se zopet doseže pridobitna sposobnost;
3. ako so dani pogoji § 7 a, lit. a.

Starostna renta.

§ 11.

Renta za onemoglost gre brez dokaza pridobitne nesposobnosti kakor starostna renta:

1. moškimi zavarovancem po 480 prispevnih mescih;

2. zavarovankam po 420 prispevnih mescih, toda ne pred doseženim 55. letom starosti;

3. zavarovancem, ki so dovršili 70., in zavarovankam, ki so dovršile 65. leto starosti in so prebili najmanj 60 prispevnih mescev.

Določila § 7 a, § 9, odstavek 2, in § 10, točka 2 in 3, se ne uporabljajo na starostne rente.

Za pripad starostne rente je brez vpliva, ali ostane zavarovanec še dalje v svoji namestitvi. V tem primeru ni več plačevati premij (§ 24, točka 2).

Prejemanje starostne rente se začne s prvim dnevom koledarskega mesca, ki sledi njenemu pripadu, in neha s smrtjo upravičenega prejemnika.

Prejemanje starostne rente pa se lahko odloži z močjo, da se v vmesnem času zviša za tisti znesek, ki ustreza prirastku premijske reserve.

Vdovska renta.

§ 12.

Pravico do vdovske rente ima vdova zavarovanca, ki je ob svoji smrti prejemal rento za onemoglost ali starostno rento ali je imel nadejo na tako rento. Vdovska renta znaša polovico rente, oziroma tega, česar se je imel nadejati zavarovanec.

§ 13.

Pravice do vdovske rente pa ni v naslednjih primerih:

1. ako od dneva ženitve zavarovanca še ni poteklo šest mescev, razen ako je zavarovančevo smrt povzročila nezgoda, ki se je zgodila po ženitvi;

2. ako je zavarovanec sklenil zakon, ko je dovršil 50. leto starosti;

3. ako je zavarovanec ob času, ko je sklenil zakon, prejemal tukaj omenjeno rento za onemoglost ali starostno rento;

4. ako je bila vdova ob času moževe smrti po svoji krivdi sodno ločena od njega ali ako je bil zakon sodno razvezan;

5. ako je proti vdovi s kazenskosočno razsodbo dokazano, da je s premišljenim dejanjem zakrivila ali sozakrivila moževo smrt.

Vzgojevalni prispevki.

§ 15.

Pravico do vzgojevalnega prispevka ima vsak otrok, star manj nego 18 let, v primeru smrti zavarovanega očeta ali zavarovane matere, ako je umrla oče ali umrla mati v tem času prejemal rento za onemoglost ali starostno rento ali je imel nadejo na tako rento. Toda nezakonski, ne pozakonjeni otroci in otroci, ki so iz zakona, ki ga je sklenil zavarovaneč šele, ko je užival rento za onemoglost ali starostno rento (§ 13, št. 3), nimajo pravice do vzgojevalnih prispevkov, sloneče na zavarovanju njihovega očeta.

§ 16.

Vzgojevalni prispevek znaša za vsakega enojno osirotelega otroka eno tretjino, za vsakega dvojno osirotelega otroka dve tretjini nadeje, oziroma pravice umrlega očeta ali matere do rente za onemoglost, brez eventualnega stopnjevalnega zneska.

Za vsakega dvojno osirotelega otroka, čigar oče in mati sta bila zavarovana, je odmeriti vzgojevalni prispevek v višini polne nadeje ali polne pravice višje zavarovanega dela roditeljev do rente za onemoglost brez eventualnega stopnjevalnega zneska.

Vsota vzgojevalnih prispevkov enojno osirotelih otrok ne sme presegati, če in dokler oče še živi, 50 odstotkov, če in dokler mati uživa vdovsko rento, 75 odstotkov, pri dvojno osirotelih otrocih pa 200 odstotkov zgoraj omenjenih pravic, tako, da tvori v vsakem primeru tista nadeja (tisto pričakovanje), oziroma tista renta, ki jo je pridobil ali prejemal zavarovani del roditeljev ob času smrti, najvišjo izmero vseh vzgojevalnih prispevkov.

Posamezne vzgojevalne prispevke je vsakorazno v najvišji izmeri razmerno prideliti.

Enkratna odpravnina.

§ 18.

Pravico do enkratne odpravnine imajo vdova in, ako ni ostala vdova, po enakih delih otroci zavarovane osebe, ako umre, ne da bi se bila prigodila nezgoda po § 5, odstavek 2, pred potekom 60 prispevnih mesecev in ako so v ostalem izpolnjeni pogoji za prejemanje vdovske rente ali vzgojevalnega prispevka (§§ 13, 15 in 17).

Ako niso zaostali niti vdova niti upravičeni otroci, ima zapuščena revna mati, za koje preživljanje je prispevala zavarovana oseba, pravico do enkratne odpravnine.

§ 19.

Kakor enkratna odpravnina gre vdovi, oziroma otrokom dvojni, revni materi navadni osnovni znesek tiste rente za onemoglost, ki pristojata s pretekom 120 prispevnih mesecev v plačilnem razredu, v katerem je bil zavarovanec ob času svoje smrti.

§ 19 a.

Prenos (cesija), zastavba in rubež nadej (pričakovanj) in pravic zavarovancev in njihovih rodbinskih udov so dopustni in imajo pravno moč samo toliko, kolikor se zгодé:

1. za založbo pravic tistih oseb, ki imajo proti prejemnikom, upravičenim po spredaj stoječih določilih, zakonito pravico do dajanja preživljanja;

2. za založbo predplačil, ki jih je službo-dajnik ali nosilec zavarovanja dovolil upravičenim prejemnikom na lastno prošnjo na račun zavarovalnih pravic po njih pripadu, pa preden so se nakazale.

VI.

Izplačevanje, počivanje in zastaranje prejemkov; nasledki nepristojnega prejemanja.

§ 20.

Vse rente in vsi vzgojevalni prispevki se izplačujejo v mesečnih obrokih naprej. Ako neha pravica do njih v teku mesca, se prejeti zneski ne vračajo.

Upravičeni prejemniki morajo na zahtevanje pred vsakim izplačilom predložiti potrdilo življenja, oziroma vdovstva.

Odpravnine je izplačati takoj, ko se je dokazala pravica do njih.

§ 21.

Pravica prejemati rente za onemoglost, vdovske rente in vzgojevalne prispevke počiva, dokler prejema upravičeni prejemnik na podstavi predpisov o prisilnem zavarovanju proti nezgodam rento, do njene višine.

Pravica prejemati vse vrste rent ter vzgojevalne prispevke počiva:

1. dokler prestaja upravičeni prejemnik več nego enomesečno kazen na svobodi; pri tem pa je starostne rente, rente za onemoglost in vdovske rente odkazati udom rodbine, ki imajo zakonite alimentacijske pravice do upravičenega prejemnika;

2. dokler biva upravičeni prejemnik brez pritrditve nosilca zavarovanja trajno v inozemstvu. V tem primeru se lahko odpravi s polovico glavnične vrednosti njegovih pravic.

§ 23.

Ako je prišla kaka oseba krivično v užitek tukaj omenjene dajave, ji je treba odtegniti jo; nepristojno dobljeni zneski se morajo vrniti s 4 odstotki obresti vred, ne kraté kazensko-pravnega preganjanja. Če so se nepristojno prejemali vzgojevalni prispevki, odpade obrestovanje.

VI a.

Zdravilni postopek.

§ 23 a.

Obči pokojninski zavod za nameščence in nadomestni zavodi imajo pravico uvesti zdravilni postopek, da se zopet doseže pridobitna sposobnost prejemnika rente za onemoglost.

V ta namen lahko nosilec zavarovanja spravi zavarovanca na svoje stroške v zdravilni zavod (bolnico, zdravilnico) ali sicer na kraj, pripraven za zdravljenje, in sicer brez pritrditve zavarovanca v tistih primerih, v katerih se more po § 8 zakona z dne 30. marca 1888. l. (drž. zak. št. 33) zaukazati nastanitev v bolnici.

Za dobo zdravljenja se lahko prejemanje rente za onemoglost docela ali deloma ustavi. Ako pa ima zavarovanec, ki se je privzel k zdravilnem postopku, rodbinske ude, za kojih živež je doslej bistveno prispeval, potem je svojcem dovoliti podporo najmanj v polovični višini rente, ki gre zavarovancu.

Ako se prejemnik rente odtegne zdravljenju, ki ni odvisno od njegove pritrditve, se mu lahko začasno ustavi prejemanje cele ali enega dela rente za onemoglost.

O sporih med nosilcem zavarovanja in prejemnikom rente, ki so v zvezi z uporabljanjem zdravljenja, odloča pristojno razsodišče, oziroma redno sodišče (§ 76, § 65, št. 3).

VII.

Prestanek dolžnosti zavarovanja, povračilo premij, zopetni vstop v dolžnost zavarovanja.

§ 24.

Dolžnost zavarovanja prestane:

1. čim katerikoli, njenih pogojev ni več izpolnjen;

2. s pripadom rente za onemoglost, oziroma starostne rente.

Pravice zavarovanja pa ostanejo varovane 18 mesecev potem, ko je prestala dolžnost zavarovanja, v višini nadej (pričakovanj), v tem času že pridobljenih, oziroma skrajšanih po § 26.

§ 25.

Osebe, katerih dolžnost zavarovanja ali prostovoljno zavarovanje (§§ 28 do 30) je prestalo iz katerikoli razlogov, ne gledé na razlog § 24, točka 2, pravtako tisti, ki so se izločili iz zavarovanja, ker ni bilo dolžnosti zavarovanja, imajo, ako so ostali nato najmanj šest mesecev brez zavarovanja zavezanega opravila, pravico do povračila tistega dela zanje res plačanih premij brez obresti, ki pride nanje po ključu, določenem v § 33, četudi se službodajnik ni poslužil pravice odbitka, ki mu gre (§ 36), in sicer v najvišjem znesku premijske reserve.

Ako se je pa zavarovancu po § 31 zakona z dne 16. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1907.), ali tega ukaza vštel službeni čas na podstavi lastnih vplačil ali ako je zavarovanec nekaj časa zavarovanje prostovoljno nadaljeval (§ 28) mu je od premijske reserve, ki je narasla s temi zavarovanji, povrniti 75 odstotkov, najmanj pa znesek, ki je enak polni premijski rezervi, odbivši eno letno premijo plačilnega razreda, ki ga je imel zavarovanec nazadnje. Pravico do povračila pa je tudi v teh primerih preračunati po sprednjem odstavku, ako je to ugodneje za zavarovanca.

Osebi ženskega spola, ki sklene zakon v dveh letih po izstopu iz zavarovanja ali izstopi iz zavarovanja v dveh letih po sklopu zakona, je dopolniti povračilo na 80 odstotkov zanj res vplačanih premij.

Za te pravice, na katere se uporabljajo določila § 19 a, se more potezati samo zavarovanec. Pravice ugasnejo, ako se niso zglasile pri

pristojnem nosilcu zavarovanja v teku treh let po izpolnitvi pogojev, ter ako je prosilec, preden jih je zglasil, zopet vstopil v zavarovanje zavezano opravilo. Že zglasene pravice te vrste preidejo na dediče upravičencev.

§ 26.

Delovito povračilo vplačanih premij velja, ako doseže ali preseže višino premijske reserve, za popolno odpravo. V drugem primeru ima posledico, da se zmanjša nadeja (pričakovanje), oziroma skrajša vstevni prispevni čas v razmerju povrnjenega zneska k nabrani premijski rezervi.

§ 27.

Ako zavarovanje zopet nastopi, se preračunijo nove nadeje (pričakovanja) v stiku s poprej pridobljenimi nadeji, bodisi neprikrajsanimi, bodisi po § 26 skrčenimi, ako je bil prestanek zavarovanja posledica pripada rente za onemoglost ali pa je trajal k večjemu dvanajst let po plačnosti zadnje premije.

Drugače je ob zopetnem nastopu zavarovanja zaračunati samo prebiti čas čakanja v najvišji izmeri petih let.

§ 27 a.

Nadeje (pričakovanja), pridobljene iz najmanj 120 prispevnih mesecev, se lahko varujejo v višini, v kateri so bile, ko je prestala dolžnost zavarovanja, s pripoznalno pristojbino 4 K na leto, plačno v dveh polletnih obrokih naprej, z močjo, da se zavarovalne pravice ohranijo v moči časno neomejeno čez 18 mesečni rok, določen v sklepnem odstavku § 24.

To varovanje nadej (pričakovanj) prestane brez pravice do povračila že plačanih pripoznalnih pristojbin, ako zaostane zavarovanec z obrokom dalje nego šest mesecev po njegovi plačnosti. Prvi obrok pripoznalne pristojbine, ki postane plačen prvega dne 19. mesca potem, ko je nehala dolžnost zavarovanja, pa se mora plačati v 14 dneh po njegovi plačnosti, sicer ugasne pravica do varovanja nadej (pričakovanj).

Na aktivno vojaško službovanje pozvani so za dobo sklica na svojo prošnjo oproščeni plačevanja pripoznalne pristojbine.

VIII.

Prostovoljno zavarovanje.

§ 28.

Osebe, kojih dolžnost zavarovanja je nehala iz katerihkoli razlogov, ne gledé na razlog § 24, točka 2, prav tako tisti, ki so se izločili iz zavarovanja, ker ni bilo dolžnosti zavarovanja, imajo pravico prostovoljno nadaljevati zavarovanje, ako niso zglasili eventualnih pravic po § 25.

V § 1 a, odstavek 1, omenjeni nameščenci se lahko, tudi negledé na primer prvega odstavka, ustrezno višini svojih prejemkov po sprednjih določilih pripuščajo v prostovoljno zavarovanje pri občem pokojninskem zavodu za nameščence, ako so pri pokojninskem zavodu zavarovani tudi uslužbenci tuzemskega obrata.

Končno je osebe, ki po poklicu zasebno poučujejo ali delujejo na zasebnih učiliščih, ako še niso presegle 45. leta starosti in dobivajo prejemke iz več službenih razmerij, izmed katerih sicer posamezen prejemek ne dosega ali ne presega zneska 600 K, njih vsota pa ga dosega ali presega, na podstavi vseh prejemkov, ki so jih priznali, pripuščati v zavarovanje pri občem pokojninskem zavodu za nameščence v posebnem, v členu IV imenovanem oddelku po tarifah, ki veljajo zanj.

§ 29.

Prostovoljni zavarovanec mora v § 33 omenjeno skupno premijo plačevati tako, kakor je predpisano.

Z vplačevanjem skupne premije se nadaljuje obstoječe zavarovanje, ne da bi bilo treba izrečne izjave strank. Ako se prispevki ne vplačujejo šest mesecev, velja to, kakor da se je dotičnik odrekal pravici do nadaljevanja zavarovanja.

§ 30.

Prostovoljno zavarovanje prestane, če zavarovanec:

1. zgласi svoj izstop;
2. šest mesecev zaostane s plačilom premij;
3. ne da bi bil v kateri izmed služb, ozamenjenih v § 1 a, odstavek 1, trajno biva v inozemstvu.

Od določila zadnje točke se lahko ukrenejo gledé posamičnih držav izjeme z ukazom ministra za notranje stvari.

§ 31.

V bodoče velja pravica zavarovancev do zvišbe njihovih nadej (pričakovanj) čez normalno izmero z vštetjem službenih let le še, ako se provizijsko zavarovanje pri rudniški bratovski skladnici prevede v pokojninsko zavarovanje (§ 92 b), ter v zvezi s predkazom premijske reserve za tiste, ki so prestopili iz javnih služb v zavarovanju zavezana opravila (§ 2, točka 6). V teh dveh primerih ni omejeno vštetje službenih let niti gledé časa njihove zahteve, niti gledé moči, da se skrajša čas čakanja (§ 31, odstavek 2 in 3, zakona z dne 16. decembra 1906. l. [drž. zak. št. 1 iz l. 1907]).

Doslej z vštetjem službenih let pridobljene
pravice ostanejo varovane.

IX.

Zagotovitev nadej (pričakovanj).

33.

Stalnih premij je treba plačevati za vsak plačilni mesec (prispevni mesec):

y	I.	plačínem	razredu	.	.	.	.	.	6	K,
"	II.	"	"	.	.	.	.	.	9	"
"	III.	"	"	.	.	.	.	.	12	"
"	IV.	"	"	.	.	.	.	.	18	"
"	V.	"	"	.	.	.	.	.	24	"
"	VI.	"	"	.	.	.	.	.	30	"

Od teh premij prideta v prvih štirih plačilnih razredih na službodajnika dve tretjini, na zavarovanca pa ena tretjina, v višjih razredih pa na vsakega polovica.

Ako presegajo letni prejemki zavarovanca (§ 3), ki jih je všteti za odmero premij, 7200 K, mora plačevati premije docela iz svojega.

S pripadom rente za onemoglost ali starostne rente neha dolžnost plačevati premije.

§ 34.

Premije je treba plačevati prvi dan vsakega koledarskega mesca naprej.

Ako se začne ali konča zavarovanje v teku mesca, je treba vendar plačati polno mesečno premijo.

Več delodajnikov, ki se menjajo v teku prispevnega mesca, je nerazdelno odgovornih za premijo v višini plačilnega razreda, ki je dan pri

vsakem. Plačnik ima regresno pravico proti drugim službodajnikom do razmerne odškodbe.

§ 35.

Pravica, da se ugotovi obstoj premijskih terjatev, zastara v treh letih od dneva plačnosti premije.

Zastaranje te pravice se prekine z vsako naredbo, ukrenjeno v namen ugotovitve, v času, v katerem izve prispevku zavezana oseba o tem.

Pravica do izterjave ugotovljenih premijskih
dolgov zastara v treh letih po obvestilu prispevku
zavezane osebe o uspehu ugotovitve.

Zastaranje pravice izterjavanja se prekine z vročitvijo plačilnega poziva, namerjenega na plačilnega zavezanca, z uvedbo izvršbe, z dovolitvijo plačilnega roka in po predpisih, ukrenjenih v konkurznem redu.

Pred veljavnostjo tega ukaza začeto, pa še ne dovršeno zastaranje je presojati po sprednjih določilih.

Dolžnost plačevati premije je neodvisna od prejšnje izdaje zadevnih odlokov ali odločb ter od začetka pravomočnosti.

§ 36.

Premije (§ 33) mora oddajati službodajnik.

Ako je izpolnil to dolžnost, je upravičen delni znesek, ki pride na zavarovanca, odbijati mesečno od njegovih prejemkov.

Ta pravica odbijanja se mora izvršiti v treh mescih po prvem plačilu plače, ki sledi plačnosti premije, sicer ugasne ta pravica.

Nepriстойno vplačane premije naj vrne nosilec zavarovanja s 4odstotnimi obrestimi. Službojennik ima v tem primeru pravico do povračila prispevkov, ki jih je res plačal, in lahko zahteva, da jih nosilec zavarovanja plača s 4 odstotki obresti naravnost njemu.

38.

Zaostale premije je obrestovati s 4 odstotki: izterjajo se lahko, izvzemši v § 29 omenjene premije, s političnim ali s sodnim izvršilom in uživajo v izvršilnem in konkurznem postopku prednostno pravico davčnih zaostankov.

Neizterljivost zaostankov z omejitvijo iz § 73, odstavek 7, nima za posledico, da bi se izgubila pravica do zavarovalnih dajatev.

X.

Organizacija obrata.

A. Obči pokojninski zavod za nameščence (pokojninski zavod).

§ 40.

Obči pokojninski zavod za nameščence more v svojem imenu pridobivati pravice in nase jemati zaveznosti, na sodišču tožiti in tožen biti.

Svoj sedež ima na Dunaju.

Njegova redna podsodnost je stvarno pristojno sodišče na Dunaju.

§ 41.

Udje pokojninskega zavoda so tisti službojemniki, za katere je pristojen imenovani zavod, in njihovi vsakočasni službodajniki.

§ 46.

Načelstvo voli iz svoje srede dva predsednikova namestnika. Eden pripadaj skupini službodajnikov, drugi pa skupini službojemnikov. Voli se v ločenih volitvah udov načelstva, pripadajočih posameznim skupinam.

Ude načelstva naj voli obči zbor izmed svojpravnih udov pokojninskega zavoda. Udje načelstva morajo biti avstrijski državljani. Najmanj dve petini udov, voljenih iz posameznih skupin, morata imeti stanovanjske na Nižjeavstrijskem.

Od volivnosti v načelstvo so izključene tiste osebe, katerim je odtegnjena volilna pravica in volivnost po § 8 zakona z dne 26. januarja 1907. l. (drž. zak. št. 17).

Poslovna doba voljenih udov načelstva ne sme trajati dalje nego pet let.

Odstopajoče načelstvo ostane v službi dotlej, da prevzame opravila novo načelstvo.

§ 54.

H kateremu deželnemu uradu pokojninskega zavoda pripada zavarovanec, se ravna po njegovem službenem kraju.

V dvomu velja za službeni kraj sedež podjetja, oziroma dotične podružnice.

Službodajniki, ki imajo obrate v okolišu več deželnih uradov, pripadajo vsem dotičnim deželnim uradom.

§ 59.

Odbor voli iz svoje srede dva načelnikova namestnika. Eden pripadaj skupini službodajnikov, drugi pa skupini službojemnikov. Voli se v ločenih volitvah odbornikov, pripadajočih posameznim skupinam.

Odbornike naj voli glavni zbor iz srede udov pokojninskega zavoda, ki pripadajo deželnemu uradu (§ 54).

Odborniki morajo biti avstrijski državljani.

Od volivnosti v odbor so izključene tiste osebe, katerim je odtegnjena volilna pravica in volivnost po § 8 zakona z dne 26. januarja 1907. l. (drž. zak. št. 17).

Vsaj dve petini iz posameznih skupin voljenih odbornikov morata imeti svoje stanovanjske na sedežu deželnega urada ali v njegovi neposrednji bližini.

Določila §§ 46, odstavek 4 in 5, in 48 se uporabljajo zmislu primerno.

§ 60.

Za sklepanje o vseh pravicah zavarovancev in njihovih rodbinskih udov proti pokojninskemu zavodu, katere se opirajo na ta ukaz ali na zakon, ki se je izpramenil z njim, se postavi iz srede odbora rentna komisija. Ta komisija je sestavljena iz načelnika odbora ali iz enega obeh namestnikov za predsednika in iz dveh udov, izmed katerih se voli po en ud iz obeh skupin odbora (službodajniki in službojemniki). Ob glasovanju rentne komisije glasuje tudi predsednik. Ako se ne doseže soglasen sklep komisije, da naj se prisodi ali odbije kaka pravica, ali o izmeri pravice, končno o odtegnitvi kake rente, odloči načelstvo pokojninskega zavoda.

§ 61.

Plačane uradnike je zapriseči in so podrejeni disciplinarni oblasti načelnika.

Stalne uradnike imenuje in odpušča načelstvo pokojninskega zavoda poprašavši odbor deželnega urada.

§ 62.

Glavni zbor, ki se naj skliče v eni volilni dobi vsaj enkrat, naj sestoji iz odposlancev. Odposlanci in nadomestniki morajo biti udje pokojninskega zavoda.

Volijo se pismeno ločeno po skupinah (službodajniki in službojemniki) iz srede svojepravnih udov.

Število odposlancev in nadomestnikov je odvisno od števila pripadajočih udov tako, da prideta na vsakih tisoč udov dva odposlanca in dva nadomestnika. Ulomki pod tisoč se ne vpoštevajo.

Število odposlancev, ki jih je voliti, pa znaša najmanj trideset in največ sto.

Volilno pravico imajo vsi zavarovanci, ki so določenega dne (dne slučajnega izbora), ki ne sme biti manj nego mesec dni in ne več nego dva mesca pred dnem razpisa volitev, pripadali dotičnemu deželnemu uradu, ter njihovi službodajniki. Zavarovanci in službodajniki tvorijo vsak svojo ločeno skupino volilcev, katerih vsaka voli polovico števila odposlancev in nadomestnikov, določenega v razpisu volitev.

Ako šteje ena skupina volilcev več nego 10.000 volilnih upravičencev, se morajo zanje ustanoviti teritorialno ali po poklicu deljeni volilni razredi. Tudi sicer je dopustno ustanoviti več volilnih razredov. Število odposlancev in nadomestnikov, ki ga voli ena skupina volilcev, se porazdeli na več volilnih razredov po razmerju volilnih upravičencev, pripadajočih vsakemu volilnemu razredu.

Poslovna doba odposlancev ne sme trajati dalje nego pet let.

§ 62 a.

Volitev odposlancev razpiše načelnik deželnega urada pred potekom poslovne dobe in določi dan volitve. Hkratu se razgrnejo na vpogled imeniki udov (kataster volilcev) po stanju dneva slučajnega izbora, ločeno za službodajnike in zavarovance, in postavi se volilna komisija.

Reklamacije zoper kataster volilcev je vložiti najdalje v 14 dneh po razpisu volitve pri

volilni komisiji; obsegi morajo, ako se zahteva vzprejem volilnih upravičencev, datum in številko dotičnega uvrstilnega odloka pokojninskega zavoda.

Volilna komisija je sestavljena iz načelnika deželnega urada ali namestnika, ki ga je označil, za predsednika in iz nekaj odborikov, ki jih je vzeti polovico iz skupine službodajnikov, polovico pa iz skupine zavarovancev.

Volilna komisija odloči končnoveljavno o došlih reklamacijah.

Med zadnjim dnem reklamacijskega roka in volilnim dnem mora biti doba najmanj osmih dni.

O volilnem dejanju je pisati zapisnik. Uspeh volitve naj načelnik deželnega urada nemudoma objavi.

Načelnik deželnega urada naj izroči izvoljenim odposlancem in nadomestnikom izkaznice.

Volitev je izpodbijati v 14 dneh po volilnem dnevu na političnem deželnem oblastvu na sedežu dotičnega deželnega urada. Odločba tega oblastva je končnoveljavna.

Natančnejša določila o uvedbi in izvršitvi volitve odposlancev dajejo opravljeni redi posameznih deželnih uradov.

XI.

Drugačno izpolnjevanje dolžnosti zavarovanja.

§ 64.

Dolžnosti zavarovanja (§ 1) se zadošča tudi z zavarovanjem pri kakem nadomestnem zavodu (§ 65) ali z nadomestnimi pogodbami (§ 66) (nadomestne uredbe).

Izbrati nosilca zavarovanja ima pravico službodajnik. Toda praviloma morajo biti vsi zavarovanju zavezani nameščenci istega obrata, oziroma službodajnika, zavarovani pri istem nosilcu zavarovanja, ako je to mogoče po delokrogu dotičnega nosilca zavarovanja.

Minister za notranje stvari lahko dovoli v ozira vrednih primerih, poprašavši udeležene nosilce zavarovanja, izjeme od tega pravila. Take izjeme je vsekakor dovoliti, ako so določene za to omogočiti posameznim nameščencem nadaljevanje z njihovo prejšnjo namestitvijo združenega zavarovanja pri pokojninskem zavodu ali nado-

mestni uredbi s pritrditvijo dosedanjega nosilca zavarovanja.

Sprejeta izjava o pristopu službodajnika k nadomestnemu zavodu, oziroma k zavarovalnici, ki se peča z zavarovanjem z nadomestnimi pogodbami, ima posledico, da postane ta zavod pristojen gledé zavarovanja v mejah njegove pripoznavne za nadomestno uredbo za vse zavarovanju zavezane nameščence tega službodajnika, oziroma tistega obrata ali tistega oddelka službodajnikovega obrata, za katerega je pristopil, in da ima iz prisilnega zavarovanja izvirajočo odgovornost za tiste, ki mu pripadajo.

V primerih, v katerih se izpremeni oznamilo ali imetnik obrata (izpremema naslova firme, preobrazba juristične osebe, prehod lastnine s prodajo, daritvijo, podedovanjem), ostane dosedanja zavarovalna pristojnost nameščencev tako dolgo v moči, da službodajnik izrečno kaj izpremeni.

Službodajniki, ki so se nasproti nadzornemu oblastvu zavezali vse svoje zavarovanju zavezane nameščence zavarovati z nadomestnimi pogodbami, imajo gledé zavarovanja teh nameščencev isto odgovornost kakor nadomestni zavodi za tiste, ki so k njim pristojni.

Vse zavarovanju zavezane osebe, za katere se ni osnovala pristojnost nadomestne uredbe tako, kakor je navedeno, so gledé zavarovanja pristojni k pokojninskemu zavodu.

Določila pravil nadomestnih zavodov, ki so morda v protislovju s spredaj stoječo uredbo zavarovalne pristojnosti ali z drugimi obveznimi predpisi tega ukaza, izgubé moč in se nadomeščajo z dotičnimi določili tega ukaza, dokler se primerno ne izpremené pravila.

§ 64 a.

Gledé vseh nameščencev, za katere je v zmislu § 64 gledé zavarovanja pristojen nadomestni zavod, ima oblast izdajati pravomočnosti sposobne odloke dotični nadomestni zavod v enakem obsegu kakor pokojninski zavod gledé svojih pripadnikov, izvemši pravico izdajati odloke, s katerimi se za katerokoli dobo zanika dolžnost zavarovanja.

O vprašanju dolžnosti zavarovanja v primerih zavarovanja z nadomestnimi pogodbami, ter kadar nadomestni zavod kakor nosilec zavarovanja sinatra, da ni dana dolžnost zavarovanja, potem o vprašanju, kateri nosilec zavarovanja je v danem času pristojen za nameščence, odloča neposrednje politično deželno oblastvo nameščencevega službenega kraja v rednem postopku s pravnimi pomočjo (§ 75), ne da bi moral nosilec zavarovanja poprej izdati odlok o tem.

§ 65.

Za nadomestne zavode se morejo v bodoče pripoznavati pokojninski zavodi, pokojninske in provizijske blagajnice in enake, ako so ustanovljene in urejene po predpisih, veljajočih za zavarovalna društva, nadalje registrovane pomožne blagajnice, ki so že obstajale 1. dne januarja 1909. l., po naslednjih pogojih:

1. Po zavarovalnotehniških načelih preračunjena vrednost pravic, zagotovljenih zavarovanju zvezanim udom in njihovim zaostalim, mora vsaj za eno petinko presegati vrednost v §§ 5 do 19 in 25 do 27 omenjenih nadej (pričakovanj). Pri tem na eni strani nadeje po § 4, točka 1 do 3, ne smejo biti v nobenem primeru manjše nego za vsakočasni plačilni razred določeni najmanjši zneski in na drugi strani se mora, ako umre zavarovanec pred pretekom 60 prispevnih mesecev, poskrbeti za zaostale tako, da je najmanj enakovredno temu, kakor je omenjeno v §§ 18 in 19.

2. Prispevki zavarovanju zvezanih udov ne smejo presegati tiste izmere, ki se pokaže za zagotovljene dajatve, uporablja računske podlage pokojninskega zavoda, po razdelilnem ključu, določenem v § 33, odstavek 2 in 3.

3. Odločitev sporov o pravilom primernih pravicah in njih višini mora biti pridržana po sedežu nadomestnega zavoda krajno pristojnemu razsodišču pokojninskega zavoda (§ 76) ali rednemu sodišču.

4. V vsakem petem letu, najprej v letu 1915., se mora zaklad tehniško preskusiti (zavarovalnotehniška bilanca) in določena mora biti dolžnost ukreniti vse za sanacijo morda potrebne naredbe, ako se dožene primanjkljaj nasproti založbi predpisanih dajatev, potrebni po zavarovalnih načelih.

5. Ako zavod ne šteje vsaj 100 udov, morajo biti zadostne varnostne reserve, ki jih je od primera do primera poizvedeti po zavarovalnotehniških cenitvah, ali pa se morajo nuditi drugačna jamstva.

Tista določila zakona z dne 16. julija 1892. l. (drž. zak. št. 202) o registrovanih pomožnih blagajnicah, ki nasprotujejo izpolnjevanju sprednjih pogojev, se ne uporabljajo gledé tistih udov registrovane pomožne blagajnice, za katere posluje kakor nadomestni zavod. Za nadomestne zavode pripoznane registrovane pomožne blagajnice tudi niso podvržene utesnujočemu določilu § 30, odstavek 2, zakona o pomožnih blagajnicah, gledé zavarovalnih strok, združenih v pokojninskem zavarovanju nameščencev.

§ 66.

Za nadomestne pogodbe se morejo v bodoče, ako se zmislu primerno izpolnjujejo pogoji § 65, št. 1, 2 in 3, pripoznavati pogodbe:

- a) ki jih sklenejo službodajniki o zavarovanju svojih nameščencev s tuzemskimi ali za opravljeni obrat v tuzemstvu pripuščenimi zavarovalnicami,
- b) ki jih sklenejo službodajniki s svojimi nameščenci o preskrbninskih pravicah nameščencev in njihovih zaostalih.

§ 66 a.

Nosilci obstoječih nadomestnih uredb morajo svoje dajatve spraviti v soglasje z določili tega ukaza tako, da je po zavarovalno-tehniških načelih preračunjena vrednost zagotovljenih pravic vsaj enaka vrednosti nadej (pričakovanj) po izpremenjenih določitih §§ 5 do 19 in 25 do 27, in da se, ako gre za nadomestne zavode ali v § 66, točka a), omenjene zavarovalnice, ustreza tudi predpisu § 27 a.

Za tako zenačbo potrebna izprememba pokojninskih predpisov mora biti — brez zadevnih doplačil — v prid tudi od prej zavarovanim osebam.

Tisti nosilci zavarovanja, ki niso najdalje v teku enega leta po razglasitvi tega ukaza prosili pri oblastvi za odobrenje v sprednjem zmislu izpremenjenih pokojninskih predpisov, izgube z gorenjim časom pripoznavo za nadomestne uredbe.

Nadomestnim zavarovancem, za katere nastopi primer zavarovanja v času med začetkom veljavnosti tega ukaza in izpremembo zavarovalnih pogojev ali nehanjem nadomestnega zavarovanja, gredó najmanj v enakem primeru pri pokojninskem zavodu zavarovane dajatve.

§ 68.

Ako prestopi zavarovanju zavezana oseba od pokojninskega zavoda k nadomestnemu zavodu, je premijsko reservo pokojninskega zavoda predkazati nadomestnemu zavodu.

Ako se drugače premeni zavarovalna pristojnost, ne da bi se prej vrnil premijski deli v zmislu § 25, naj dosedanji nosilec zavarovanja

predkaže novemu nosilcu zavarovanja vsaj tisti znesek, ki ustreza premijski rezervi, ki bi morala biti za tega nameščenca položena tedaj, ako bi bil nameščenec zavarovan pri pokojninskem zavodu ves čas prispevanja, ki je po § 73, odstavek 7, všteven za zavarovanje, prištevši večje prispevke, ki jih je zavarovanec plačeval v času nadomestnega zavarovanja nasproti tistim, ki bi jih bil moral plačevati za normalne nadeje (pričakovanja) po podlagah predkazujočega zavoda. Pri tem se je ozirati tudi na službeni čas, ki se je bil zaračunal po § 31 zakona z dne 16. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1907.) ali tega ukaza.

Eventualne, pravilom ali pogodbi ustrezne pravice zavarovanca proti prejšnjemu nosilcu zavarovanja, da se predkaže višji znesek poznejšemu nosilcu zavarovanja, preidejo na tega poslednjega.

Znesek, ki ga je predkazati po tem predpisu, se zmanjša v primerih dolžnega povračila delov premij v zmislu § 25 na znesek tiste premijske reserve, ki ustreza nadejam (pričakovanju) in času čakanja zavarovanca po skrajšavi po § 26, pasti pa ne sme nikdar pod tisti znesek, ki bi ga bil moral pokojninski zavod predkazati nosilcu zavarovanja, ki bi sledil, ako bi bil prestopajoči nameščenec zavarovan pri njem in bi bil zoper njega uveljavljal dotične pravice iz § 25.

Vsak predkaz se mora zgoditi v štirih tednih po prejetem naznanilu o vzprejemu (§ 68 a) z naznanilom vseh za dosedanje zavarovanje in za predkaz merodajnih okolištin. Znesek, ki ga je predkazati, je obrestovati s 4 odstotki, počenši od dne vstopa pri novem nosilcu zavarovanja.

Zavarovanec dobi nasproti novemu nosilcu zavarovanja načeloma tiste pravice, ki ustrezajo predkazanemu znesku po zavarovalnih pogojih novega nosilca zavarovanja. Te pravice je dognati, ako ni oblastveno odobrenih računskih podlag, po podlagah občega pokojninskega zavoda za nameščence. Toda s prestopom k drugemu nosilcu zavarovanja se ne more nikdar podaljšati čas čakanja 60 prispevnih mesecev.

Ako predkazani znesek presega višino tiste premijske reserve, ki jo naj nabere novi nosilec zavarovanja na podstavi dosedanjega vstevnega prispevnega časa, prištevši službeni čas zavarovanca, zaračunjen po § 31 zakona z dne 16. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1907.) ali tega ukaza, potem je ta znesek, kar ga je več, izročiti, kakor si izbere zavarovanec, ali njemu ali ga je porabiti za prostovoljno zavarovanje na

večje dajatve ali pa ga pripisati zavarovancu, ako vnovič prestopi, ga preodkazati in ga, ako nastopi primer zavarovanja ali pogoji § 25, izročiti s 4 odstotnimi obrestimi vred.

Ako je zavarovanje nameščenca z nadomestno pogodbo (§ 66, točka b) prenehalo zaradi izstopa iz službe, mora službodajnik po sprednjih določilih poizvedeno premijsko reservo po preteku 18 mesecev preodkazati pokojninskemu zavodu.

§ 68 a.

Novi nosilec zavarovanja naj prejšnjemu nosilcu zavarovanja naznaní zopetni vstop nameščenca v zavarovanje v štirih tednih od časa zglasitve; on je odgovoren za škodo, ki nastanejo iz zakriviljene opustitve.

XII.

Drugačne preskrbne uredbe, ki jih ni smatrati za izpolnjevanje dolžnosti zavarovanja.

§ 69.

S spredaj stoječimi določili se ne izpreminjajo pravne razmere, ki so med zavarovanju zavezano osebo in samostojno obstoječimi zavarovalnimi zavodi, samostojno obstoječimi podpornimi, provizijskimi in sličnimi blagajnicami.

Ako pa je službodajnik zagotovil preskrbinske užitke zavarovanju zavezanemu nameščencu neposrednje ali posrednje (z ne samostojnim zakladom, ki ga on vzdržuje docela ali deloma), ne da bi bil zanj izprosil pripoznavo za nadomestno uredbo, sme vračuniti dajatve, ki gredo iz prisilnega zavarovanja, na pogodbene dajatve v tistem razmerju, v katerem je prispeval k zlaganju prvih dajatev.

XIII.

Prenos zavarovanj in njih popolno povratno zavarovanje.

§ 70.

Za prenos zavarovanj nadomestnega zavoda (§ 65) ali vseh preskrbnih pravic, ki jih dajejo v § 66 obravnavane pogodbene razmere službodajnika, do pokojninskega zavoda ali kakega

drugega nadomestnega zavoda je treba državnega odobrenja.

Prenos se more dovoliti le tedaj, če se izroči pokojninskemu zavodu, oziroma nadomestnemu zavodu glavica, ki po zavarovalno-tehniških načelih zadošča za popolno založbo zadevnih pravic.

Prevzemnik stopi v vse pravice in dolžnosti prenosnika oproščujé ga.

XIV.

Regresne pravice nosilcev zavarovanja.

§ 72.

Pravice do odškodnine, ki jih imajo po spredaj stoječih določilih upravičene osebe ali upravičeni prejemniki do tretjih oseb zaradi nastale onemoglosti ali smrti zavarovanca, preidejo do višine dolžne dajatve nosilca zavarovanja, ki jo je v danem primeru kapitalizirati po računskih podlagah pokojninskega zavoda, na nosilca zavarovanja.

XV.

Priglaševanje zavarovanju zvezanih oseb. Ovedba pravic in pravnih pomočkov.

§ 73.

Zavarovanju zvezane osebe, za katere je pokojninski zavod pristojen gledé zavarovanja (§ 64, predzadnji odstavek), je priglašati in odglašati pri njegovem pristojnem deželnem uradu v oblikah, ki so predpisane za to.

Enaka dolžnost naznanil obstaja gledé vseh ostalih za zavarovanje merodajnih izprememb službenega razmerja, zlasti izprememb plačila.

Spredaj stoječa naznanila je podajati v 14 dneh in naložena so načeloma službodajniku.

Službojemnik pa ima pravico tisti del naznanila, ki se nanaša na njegove rodbinske razmere, podati sam naravnost pristojnemu deželnemu uradu pokojninskega zavoda. Ako se posluži te pravice, preide vsa odgovornost (oddelek XX) za ta del zglasitve od službodajnika na službojemnika, počenši od časa, ko se obvesti deželni urad.

Tudi za vsa druga naznanila je upravičen službojemnik, ne da bi se s tem odpravila dolžnost službodajnika.

Deželni urad mora prejem vsakega naznanila potrditi tako službodajniku kakor tudi službojemniku v 14 dneh, razen ako se v tej dobi izda odlok, s katerim se reši naznanilo.

Ako poda vsaj eden del naznanilo pravočasno, oziroma ako se je sploh podalo, preden je dobil moč ta ukaz ali se dodatno poda vsaj tri mesece potem, ko je dobil moč ta ukaz, za dobo, ki je pred tem časom, se šteje čas prispevanja od tistega mesca naprej, v katerem je kdo vstopil v zavarovanju zavezano službo, brez ozira na to, ali so se plačevali pripadajoči prispevki ali ne. V ostalem se šteje čas prispevanja, ako se naznanilo ni podalo pravočasno ali sploh ne, od tistega mesca naprej, v katerem se je naznanilo podalo dodatno ali se je uradoma dognala dolžnost zavarovanja z odlokom ali odločbo, brez ozira na to, ali so se pripadajoči prispevki res plačevali ali ne. Poprej prebiti službeni čas se računi za čas prispevanja zgolj po resnično plačanih premijah, ako se dodatno plačajo v šestih letih po plačnosti. Določila tega odstavka veljajo zmislu primerno za naznanila, ki jih je podajati po odstavku 2.

O vsaki nezgodi, ki je v zvezi s službo ali z opraviлом in s katero se je poškodovala ali usmrtila zavarovanju zavezana oseba, naj podjetnik obrata ali tisti, kateremu je bilo ob času nezgode poverjeno vodstvo obrata, ako bo imela poškodba najbrže za posledico pridobitno nesposobnost, presegajočo zakonito dobo bolniške podpore, poda pismeno naznanilo najdalje v osmih dneh po nezgodi v predpisani obliki pristojnemu deželnemu uradu.

§ 73 a.

Službodajniki ter nameščenci so tudi dolžni dajati vsakčas pojasnila političnim oblastvom ter pokojninskemu zavodu o vseh tistih okoliščinah, ki so merodajne za zavarovalno razmerje. Službodajniki so nadalje dolžni za to izrečno poverjenim organom pokojninskega zavoda in političnih oblastev dovoljevati na licu mesta vpogled v tiste zapiske, ki so potrebni za ovedbo zavarovalnega razmerja.

Niti pokojninskega zavoda niti njegovih organov ne sme državna finančna uprava porabljati za sporočanje razmer gledé strank, ki so dolžne dajati pojasnila, za katere so izvedeli v svoji uradni lastnosti. To določilo pa ne velja gledé imen upravičenih prejemnikov in višine njihovih prejemkov.

Pripadniki pokojninskega zavoda, ki uživajo kako tukaj omenjeno dajatev, so dolžni vsako izpremembo, ki se tiče njihove pravice do prejemkov in njihovega stanovanjskega, naznaniti v osmih dneh na pristojnem deželnem uradu.

§ 74.

Vse pravice pri pokojninskem zavodu zavarovanih oseb ali njihovih rodbinskih udov proti temu zavodu, ki se opirajo na ta ukaz ali z njim izpremenjeni zakon, je zglositi na pristojnem deželnem uradu pokojninskega zavoda ter je predložiti potrebne dokaze.

Onemoglost, ki se trdi, je treba dokazati z zdravniškim izpričevalom. Deželni urad ima pravico ukreniti preiskavo zahtevajoče osebe po zdravniku, ki ga določi urad, ter poizvedovati vse, kar je dalje potrebno, da se dožene stvarni položaj. Službodajnik zahtevajoče osebe in ta sama sta dolžna dajati potrebna pojasnila.

Stroške zdravniškega izpričevala, ki ga mora prinesiti zahtevajoča oseba, mora v primernem znesku povrniti deželni urad, ako se zahteva pripozna.

Pravica do dovolitve rente za onemoglost, ki jo je odklonila rentna komisija, oziroma načelstvo pokojninskega zavoda (§ 60), se more pred potekom enega leta vnovič zglositi le, če se nazadnje dognano zdravstveno stanje bistveno izpremeni.

§ 74 a.

Določila §§ 73, 73 a in 74 se uporabljajo zmislu primerno, ako je pristojni nosilec zavarovanja nadomestni zavod ali nadomestna uredba po § 66, točka a), ako pravila zavoda v posameznem ne ukrepajo od tega različne uredbe.

§ 75.

Vse odredbe in vsa obvestila pokojninskega zavoda in njegovih deželnih uradov, oziroma kakega nadomestnega zavoda, ki se dajejo v okviru tega ukaza ali z njim izpremenjenega zakona, je udeležencem vročevati v pisni izdaji (odloki).

Odloki o pravicah, ki so jih zglosili zavarovanci ali njihovi rodbinski udje zoper nosilca zavarovanja, morajo obsegati, ako se pripozna

pravica, hkratu višino in preračun pripoznane dajatve, ako se pa odkloni, razloge za to. Taki odloki se morejo le s tožbo na pristojnem razsodišču (§ 76), oziroma na pristojnem rednem sodišču (§ 65, št. 3) izpodbijati v nepodaljšljivem roku šestih mesecev po vročitvi odloka.

Vsi ostali odloki, ki se tičejo pravic ali dolžnosti, uravnanih s tem ukazom ali z njim izpremenjenim zakonom, se dajo izpodbijati z ugovori, ki jih je vložiti v 14 dneh na političnem deželnem oblastvu, v čigar okolišu je službeni kraj nameščenca.

Zoper odločbe političnih deželnih oblastev je dopusten rekurz na ministrstvo za notranje stvari, ki ga je vložiti v štirih tednih na tistem političnem deželnem oblastvu, čigar odločba se izpodbija.

§ 75 a.

V ostalem se uporabljajo določila zakona z dne 12. maja 1896. l. (drž. zak. št. 101) na ves postopek s pravnimi pomočki v stvareh pristojnosti političnih oblastev, vstevši ugovore zoper odloke nosilcev zavarovanja.

Pravni pomočki zoper odloke in odločbe o dolžnosti zavarovanja, uvrstitvi v plačilne razrede in določitvi glavnega opravila nimajo odložive moči.

Za vročevanje odlokov in odločb v stvareh spredaj stoječih določil naj se uporabljajo §§ 102 do 104 in 109 civilnega pravnega reda. Ako je neznano, kje biva oseba, kateri je vročiti odlok, naj ga vroči na prošnjo nosilca zavarovanja politično okrajno oblastvo, pristojno po zadnjem nosilcu zavarovanja znanem stanovališču.

XVI.

Razsodišča in postopek.

§ 77.

Pravice nosilcev zavarovanja med seboj, ki se opirajo na ta ukaz ali z njim izpremenjeni zakon, naj v primeru spora neposrednje odloča, izključujé zadevno pravico do odloka, politično deželno oblastvo, v čigar okolišu imata sporni stranki svoj sedež. Več po tem pristojnih deželnih oblastev odloča v porazumu. Ako se ne doseže sporazumljenje, preide odločba na ministrstvo za notranje stvari.

Ako more odločba o takih pravicah nosilcev zavarovanja med seboj vplivati na pravice zavarovancev, oziroma njihovih zaostalih, jih je pritegniti k postopku.

§ 77 a.

Sodišča so vezana na pravomočne odločbe, ki so jih izrekla upravna oblastva v mejah svoje pristojnosti.

Pravtako so upravna oblastva vezana na pravomočne odločbe, ki so jih izrekla sodišča v mejah svoje pristojnosti.

Ako sloni pravomočna razsodba sodišča ali upravnega oblastva na odločbi o predprašanju, za čigar samostojno odločbo ni bilo pristojno sodišče ali upravno oblastvo, lahko stranka zahteva obnovev postopka, ako je pristojno oblastvo pravomočno drugače odločilo o tem predprašanju in ako se je ta odločba ali izrekla dodatno ali je stranka brez svoje krivde v prejšnjem postopku ni mogla uveljavljati.

XIX.

Sodelovanje političnih in občinskih oblastev.

§ 80.

Politična in občinska oblastva so dolžna, po možnosti ustrezati nanja naslovljenim zaprosilom pokojninskega zavoda in njegovih deželnih uradov, ter nadomestnih zavodov, jih podpirati in tudi brez poziva pošiljati vsa poročila, ki morejo biti važna za njih opravični obrat.

Pokojninski zavod in njegovi deželni uradi, ter nadomestni zavodi imajo zlasti pravico zahtevati sodelovanje političnih in občinskih oblastev, da se izsledé službodajniki, ki dajejo delo nameščencem, in da se poizvedó razmere, merodajne za dolžnost zavarovanja teh nameščencev.

Pokojninski zavod in nadomestni zavodi nimajo pravice zahtevati, da jih zastopa finančna prokuratura.

XX.

Kazenska določila.

§ 81.

Službodajniki in službojemniki, ki podajajo v naznanilih, ki jih je podajati po § 73 in

§ 73 a, neresnične dejanske napovedi, se kaznujejo, če ni dan učin dejanja, ki ga je kaznovati po običih kazenskih zakonih, z denarjem od 10 do 1000 K in, če se ne dá izterjati, z zaporom od enega dneva do treh mesecev.

Isti kazni zapadejo službodajniki in službojemniki, ki dajejo neresnična dejanska pojasnila (§ 73 a).

§ 82.

Službodajniki, službojemniki in rentniki, ki sploh ne podajajo naznanil, ki jih je podajati po § 73 in § 73 a, ali ne v predpisanem roku, se kaznujejo z denarjem do 200 K in, če se ne dá izterjati, z zaporom do 20 dni.

Isti kazni zapadejo službodajniki in službojemniki, ki se branijo dati v § 73 a oznamljena pojasnila ali predložiti tam oznamjenjene dokaze.

Rentnikom se lahko pravomočno naložena kazen odbije od rente.

§ 84.

Kazenska določila §§ 81 do 83 se uporabljajo tudi na zakonite zastopnike za dejanja nezmožnih službodajnikov, zlasti na zastopnike jurističnih oseb.

Službodajniki imajo pravico sestavo in oddajo dokazov in priglasil, ki jih je podajati, prenesti na pooblaščenca. Imena in stanovišča teh pooblaščenцев je treba naznaniti pristojnemu nosilcu zavarovanja.

V tem primeru se uporabljajo kazenska določila na te pooblaščenце, vendar jamči službodajnik subsidiarno za naložene denarne kazni.

XXI.

Davčna, pristojbinska in kolkovna prostost.

§ 87.

Pridobnine in rentnine prosti so:

1. pokojninski zavod z omejitvijo, natančneje oznamenjeno v členu IV;
2. nadomestni zavodi, ako omejujejo svoj opravični obrat na zavarovanje nameščencev, gledé

zavarovanja nameščencev, zavezanih zavarovanju, do višine predpisu ustreznih najmanjših dajatev.

S sprednjim zaukazom ostanejo eventualne dalje segajoče davčne oprostitve, ki gredó nadomestnim zavodom na podstavi drugih zakonitih določil, neizpremenjene.

Pač pa so prejemki, ki jih izplačuje katerikoli nosilec zavarovanja, po določitih zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) v besedilu zakona z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 13) (novela o osebnih davkih) zavezani dohodnini in plačarini potom odbitka po izplačujoči blagajnici.

Vse obravnave in listine, potrebne za osnovo in uredbo pravnih razmer med pokojninskim zavodom na eni strani in njegovimi udi (službodajniki in nameščenci) na drugi strani, so kolkovnin in neposrednjih pristojbin proste, kolikor preskrbninski užitki, ki jih je zagotovil pokojninski zavod, ne presegajo normalne izmere (§§ 4, 5, 8, 11, 12, 16, 19). Ta ugodnost se ne razteza na prostovoljno zavarovanje, dopustno v zmislu § 28, tistih oseb, ki so se dodatno uradoma izločile iz zavarovanja, ker ni bilo dolžnosti zavarovanja. Na pokojninski zavod se uporabljajo določila zakona z dne 15. aprila 1885. l. (drž. zak. št. 51), kolikor obsegajo ugodnosti gledé kolkovnin in neposrednjih pristojbin.

Zaukazi četrtega odstavka naj se v zmislu primerno uporabljajo na slična pravna opravila nadomestnih zavodov (§ 65) ter na določila nadomestnih pogodb, ki se tičejo normalnih preskrbnih pravic (§ 66).

Finančno ministrstvo lahko izda ukazoma v porazumu z ministrstvom za notranje stvari odredbe, ki so potrebne za zavarovanje državnega zaklada gledé ugodnosti, oznamenjenih v sprednjih dveh odstavkih.

XXII.

Uprava zakladov, letna poročila.

§ 88.

Ob nalaganju zakladov pokojninskega zavoda, oziroma nadomestnih zavodov se je ravnati po predpisih § 30, oziroma § 52 ministrstvenega ukaza z dne 5. marca 1896. l. (drž. zak. št. 31) ali po predpisih za zavarovalnice, ki stopijo v bodoče na njihovo mesto.

Najmanj 20 odstotkov za trajno naložbo razpoložnih zalog pokojninskega zavoda ter nadomestnih zavodov je naložiti v avstrijskih državnih papirjih; pokojninski zavod je razen tega dolžen najmanj 15 odstotkov oznamenjenih zalog naložiti v obligacijah deželnih posojil ali v zastavnih pismih, zadolžnicah dežel, deželnih bank ali deželnih hipotečnih zavodov.

Ta zaukaz velja tako, da je za njega izvršitev po potrebi določiti primeren rok.

Minister za notranje stvari lahko od primera do primera dovoli pokojninskemu zavodu od predpisa prvega odstavka razlikujočo se naložbo njegovih zakladov; toda te naložbe morajo ustrezati zahtevi enake varnosti in ne smejo presegati polovice zakladov pokojninskega zavoda.

Ob trajnem plodonosnem nalaganju razpoložne imovine se je primerno ozirati tudi na naložne vrednosti, ki pridejo v poštev v okoliših posameznih deželnih uradov, v razmerju premij, ki so jih prejeli posamezni deželni uradi v zadnjem računskem letu, k skupnemu prejemu premij in po predlogih deželnih uradov (§ 55, zadnji odstavek).

Nadalje se primeren del zalog porabi za naložbe, ki služijo namenom skrbi za stanovanja in druge skrbi za zasebne nameščence.

Tekočo blagajniško službo oskrbuje za področje vsakega deželnega urada ta urad sam in uredi se z opravnim redom.

Podlage in načela za potrebne sestave in preračune zavarovalnotehniške narave, ki se naj uporabljajo pri pokojninskem zavodu, potrebujejo državnega odobrenja.

§ 89.

Pokojninski zavod in nadomestni zavodi so dolžni za vsako koledarsko leto o svoji upravi, oziroma o stanju in naložbi zakladov poročati ministru za notranje stvari in predložiti statistične dokaze.

Statistične dokaze je predlagati tudi za tiste, ki so po § 66 zavarovani z nadomestnimi pogodbami.

Minister za notranje stvari ima pravico izdati predpise o obliki in vsebini teh poročil ter statističnih dokazov.

XXIII.

Obči preračun rokov.

§ 90.

Ob preračunu rokov veljajo naslednja načela, ako niso rokovi pravnih pomočkov v stvareh pristojnosti političnih oblastev (§ 75 a):

Pri rokih, določenih po dnevih, se ne šteje dan, na katerega pride dogodek, po katerem naj se ravna začetek roka. Po tednih, mescih ali letih določeni rokovi končavajo s potekom tistega dneva, ki ustreza po svojem imenu ali številu dnevu, katerega se je začel rok. Ako ni tega dneva v mescu, konča rok s potekom zadnjega dneva tega mesca.

XXIV.

Ravnanje z udi rudarskih bratovskih skladnic.

§ 91.

Osebe, ki so zavezane pokojninskemu zavarovanju in zavarovanju pri rudarski bratovski skladnici, je zavarovati pri občem pokojninskem zavodu za nameščence, oziroma pri nadomestni uredbi po spredaj stoječih določilih in razen tega po zakonu o bratovskih skladnicah pri bolniški blagajnici rudarske bratovske skladnice.

Za vsakega uda rudarske bratovske skladnice, ki je postal zavezan pokojninskemu zavarovanju že pod veljavnostjo zakona z dne 16. decembra 1906. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1907.) in za katerega je prevedba provizijskega zavarovanja v pokojninsko zavarovanje uravnana že na podstavi omenjenega zakona, ostane ta uredba načeloma neizpremenjena v moči.

Za tiste ude rudarske bratovske skladnice pa, za katere se še ni izvršila zgoraj omenjena uredba ali ki postanejo šele v bodoče zavezani pokojninskemu zavarovanju, ostane načeloma za primerno plačilo v moči že obstoječe zavarovanje pri provizijski blagajnici za dobo prvih 60 prispevnih mesecev pokojninskega zavarovanja v višini ob začetku tega zavarovanja že pridobljenih nadej (pričakovanj) in, ako pozneje poteče v ustavu bratovske skladnice določeni čas čakanja, v višini potem pristojen nadej (pričakovanj).

§ 92.

Plačilo za nadaljevanje provizijskega zavarovanja na dobo prvih 60 prispevnih mesecev pokojninskega zavarovanja se poizve za čas začetka tega omejenega zavarovanja po zavarovalnotehniških načelih.

Kakor plačilo gre bratovski skladnici iz imovinskega deleža zavarovanca pri provizijski blagajnici znesek v višini ovedene vrednosti. Ako imovinski delež zavarovanca ne zadošča, potem je primanjkljaj plačevati s prispevki v gotovini v najvišji izmeri dosedanjih premij provizijskega zavarovanja, ki zadenejo zavarovanca in njegovega službodajnika po enakih delih.

§ 92 a.

Z dovoljenjem ministrstev za notranje stvari in za javna dela se lahko uravna prevedba provizijskega zavarovanja v pokojninsko zavarovanje na porazumno željo službodajnika in zavarovancev različno od določil §§ 91 in 92. Taka uravnava je dopustna zlasti v naslednjih smereh:

1. Zavarovanci se lahko docela izločijo iz provizijske blagajnice bratovske skladnice, ako njihov imovinski delež pri provizijski blagajnici, eventualno ko se je prostovoljno dopolnil, zadošča za vštetje toliko službenih let pri nosilcu pokojninskega zavarovanja, da je dovršen čas čakanja 60 prispevnih mesecev;

2. zavarovanci se lahko oproste dolžnosti pokojninskega zavarovanja, ako jim je pri bratovski skladnici zajamčena pokojninska poskrba, ki jo je smatrati za enakovredno kakor pokojninsko zavarovanje;

3. zavarovanje pri provizijski blagajnici se lahko vzdržuje trajno ali za določen čas neprikrajšano poleg pokojninskega zavarovanja.

§ 92 b.

Imovinski delež zavarovanca pri provizijski blagajnici, oziroma njegov ostanek, ki še ostane, ko se porabi ta imovinski delež v zmislu § 92, je preodkazati za pokojninsko zavarovanje pristojnemu nosilcu zavarovanja, kadar se ud izloči iz provizijskega zavarovanja, in nosilec zavarovanja naj ga porabi za vštetje službenih let. V takih primerih ni vštetje službenih let omejeno niti glede časa, kdaj se zahteva, niti glede veljavnosti za skrajšanje časa čakanja (§ 31, odstavek 2 in 3, zakona z dne 16. decembra 1906. l. [drž. zak. št. 1 iz l. 1907.]).

Člen II.

Osebe, ki po tem ukazu niso podvržene dolžnosti zavarovanja, pa so dejansko zavarovane, se na svojo prošnjo ali na prošnjo njihovega službodajnika, v poslednjem primeru pridružuje pravico zavarovanca do prostovoljnega zavarovanja (§ 28), izločijo iz pokojninskega zavarovanja z dnem veljavnosti tega ukaza, oziroma poznejšega vstopa pri novem službodajniku.

Do začetka veljavnosti tega ukaza narasle zaostanke premij za nameščence, ki zaradi izpremenjenih določil niso več podvrženi dolžnosti zavarovanja, je odpisati, ako to porazumno predlagata službodajnik in dotični nameščenec. Popustu premij ustrezno se zmanjšajo nadeje (pričakovanja) nekdanj zavarovanih oseb.

Člen III.

Za državljane drugih držav, v katerih obstojajo slične uredbe glede pokojninskega zavarovanja nameščenec, ter za nameščence, zaposlene v tuzemstvu, podjetij, ki imajo v takih državah svoj glavni zavod, se lahko, varujé vzajemnost ali uporabljaje pravo odmene, z ukazom ministra za notranje stvari ukrenejo razlikujoča se določila v stvareh tega prisilnega zavarovanja.

Enako se lahko izpremené glede takih držav določila druge točke § 21.

Člen IV.

Pokojninski zavod lahko zavaruje osebe, ki so zavarovane pri njem, na dajatve, ki segajo čez normalne pravice.

Za izvršitev zavarovanja takih večjih dajatev se ustanovi poseben oddelek z ločeno upravo in ločenim dajanjem računov. Temu oddelku se predkazujejo vsa plačila prispevkov, ki segajo čez normalno mero, kolikor ne služijo za založbo prejšnjih izpadkov prispevkov.

Z vlogami, ki so se vložile za zavarovanje večjih dajatev v koledarskem letu, v katerem nastopi onemoglost ali smrt, in v prejšnjih dveh koledarskih letih, se ne pridobi nadeja (pričakovanje). Take vloge se vračajo obrestovane s 4 odstotki.

Izmera premij, s katerimi se pridobé nadeje na določne večje dajatve, se določi s primernimi tarifami, ki potrebujejo državnega odobrenja.

Gledé zavarovalnih opravil na večje dajatve je pokojninski zavod zavezan pridobnini po II. poglavju zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), v besedilu zakona z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 13) (novela o osebnih davkih).

Člen V.

Ta ukaz dobi moč s 1. dnem oktobra 1914. l.

V tem času izgubé moč sedaj veljajoča določila, ki so ž njim v protislovju, zlasti tudi določila ministrstvenega ukaza z dne 28. decembra 1908. l. (drž. zak. št. 263), s katerim se oproščajo nekatere skupine nameščencev dolžnosti zavarovanja.

Člen VI.

Izvršiti ta ukaz je poverjeno Mojemu ministru za notranje stvari in Mojemu pravosodnemu ministru v porazumu z Mojimi ostalimi udeleženi ministri.

Na Dunaju, 25. dne junija 1914. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Hochenburger s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Hussarek s. r.

Schuster s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.